No. 40. DINGSDAG 3 APRIL. 1860

ZEVEN EN DERTIGSTE JAARGANG

PROVINCIALE DRENTSCHE EN ASSER COURANT.

De uitgave dezer COURANT geschiedt op DINGSDAG, DONDERDAG en ZATURDAG. De prijs is per *drie maanden* te Assen ƒ 2.30, buiten Assen franco per post ƒ 2.45. — De prijs der Advertentien is van een tot vijf regels ƒ 1.00, en voor elken regel meer ƒ »-15, behalve ƒ »-35 zegelregt.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS van Assen brengen ter kennis van de ingezetenen, dat van Maandag den 2 April af door de Onderwijzers in de drie lagere Scholen alhier onderwijs zal worden gegeven in de avondschool, aan allen, die zulks verlangen te ontvangen; wordende hierbij herinnerd, dat dit onderwijs, evenals dat in de dagschool, is kosteloos, dat echter in de avondschool geene kinderen beneden de acht jaren worden toegelaten, en dat zij, die tusschen 8 en 12 jaren oud zijn, tevens bezoekers zullen moeten wezen van de dagschool.

Assen den 2 April 1860.

De Burgemeester,
VAN DER FELTZ.
De Secretaris,
G. L. W. VOS.

De MILITIE-COMMISSARIS in de Provincie Drenthe brengt ter kennis van de belanghebbenden, dat, in de *derde* zitting van den Militieraad, voor de ligting van 1860, te houden in de hoofdplaats der Provincie, *ter beoordeeling en goedkeuring van plaatsvervangers en nummerverwisselaars en regeling van hetgeen daarop betrekking heeft; mitsgaders tot het hooren der geadjourneerden van de vorige zitting*, de betrokkene personen uit de verschillende Militiekantons zullen moeten verschijnen in de orde als volgt:

Die uit het kanton

Assen op Woensdag den 11 April 1860.
Meppel 〃 Donderdag 〃 12 〃 〃
Hoogeveen 〃 Vrijdag 〃 13 〃 〃
Emmen en de bestedelingen uit de Kolonien der Maatschappij van Weldadigheid, op Zaturdag den 14 April 1860, telkens des voormiddags ten 9 ure.

Assen den 27 Maart 1860

De Militie-Commissaris voornoemd,
A. J. M. VAN DER MEIJ.

OVERZIGT DER BELANGRIJKSTE GEBEURTENISSEN.

3 April.

De Paus heeft den banvloek uitgesproken over allen, die middelijk of onmiddelijk oorzaak zijn geweest van den afval van de Romagna of daartoe medewerkten.

Weldra verwacht men echter, dat Koning *Victor Emmanuel* afzonderlijk in den 〃grooten ban〃 zal worden gedaan

Die banvloek luidt aldus:

〃In naam van God Almagtig. Vader. Zoon en Heiligen Geest, van de heilige Schrifturen, van de heilige maagd Maria, de moeder Gods, en van alle hemelsche krachten, van de Engelen, van de Aarts-engelen, de Troonen der Heerschappijen, de Magten, de Cherubijnen en Seraphijnen, van de heilige aartsvaders en profeten, van al de apostelen en evangelisten, van al de gezaligden die alleen waardig bevonden zijn om het nieuwe lied te zingen voor den troon des Eeuwigen, van de heilige martelaars en de heilige belijders, van de heilige martelaressen, mitsgaders van al de heiligen en uitverkorene Gods:

〃Excommuniceren en vervloeken wij dezen roover (of dezen boosdoener) en sluiten wij voor hem de paden der heilige kerk Gods, opdat hij, gedoemd tot de eeuwige straffen, met Dathan en Abiran, door de aarde worde verslonden, even als allen die tot den sterken God hebben durven zeggen: ga weg van ons, wij willen uwe wegen niet kennen! En even als het vuur door het water wordt uitgebluscht, zoo zij zijne ziele uitgebluscht in der eeuwen eeuwigheid, tenzij hij zich bekeere en boete doe. Amen.

〃Dat hij vervloekt zij door God den Vader, den Schepper der menschen; dat hij vervloekt zij door God den Zoon die voor de menschheid geleden heeft: dat hij vervloekt zij door den Heiligen Geest, die op hem is nedergedaald in den doop. Dat hij vervloekt zij door het heilige Kruis waaraan de triomferende Christus is genageld geweest: dat de heilige moed r Gods, de onbevlekte maagd Maria hem vervloeke; dat de H. Michaël de bewaker, de beschermer der zalige zielen, hem vervloeke. Ook zij hij vervloekt door al de Engelen en Aarts-Engelen, door de Vorsten en Magten en al de scharen des Hemelschen Heirlegers. Dat hij vervloekt zij door de talrijke Aartsvaders en Profeten; vervloekt zij hij ook door den Heiligen Johannes den wegbereider, die het water des doops uitstortte over Christus. Dat hij vervloekt zij door den Heiligen Petrus, den Heiligen Paulus, den Heiligen Andreas en door al de Apostelen even als door al de andere leerlingen van Christus en de vier Evangelisten wier prediking de geheele wereld heeft bekeerd.

〃Vervloekt zij hij door de heilige rij der martelaren en belijders, die Gode door hunne goede werken welgevallig zijn geweest; vervloekt zij hij door het koor der heilige maagden, die de goederen dezer wereld voor de eer van Christus versmaad hebben, vervloekt zij hij door al de heiligen, die van het begin der wereld af tot aan het einde der eeuwen Gode welgevallig geweest zijn of zullen wezen. Moge hij eindelijk vervloekt zijn door de hemelen, door de aarde en door alle heilige dingen, welke daarop gevonden worden.

〃Vervloekt zij hij overal waar hij zich bevindt, in zijn huis, op zijnen akker, op den weg, in het bosch, op het water of in de kerk Vervloekt zij hij levende, stervende, etende, drinkende, zijnen honger stillende, zijnen dorst lesschende, vastende, sluimerende, slapende, wakende wandelende, overeind staande, zittende, liggende, arbeidende en rustende, *mingendo, cacando, flebolamando.*

〃Vervloekt zij hij in al de vermogens zijns ligchaams, inwendig en uitwendig, in zijne hoofdharen en in zijne hersenen Vervloekt zij hij aan zijn hoofd, aan de slapen zijns hoofd, aan zijn voorhoofd, zijne ooren, zijne wenkbraauwen, zijne oogen, zijne wangen, zijne kinnebakken zijne neusgaten, zijne snijtanden, zijne kiezen, zijne lippen, zijne keel, zijne schouders, zijne armen, zijne handen, zijne vingers, zijne borst, zijn hart en al de inwendige deelen zijns ligchaams, zijne nieren, zijne . . . . ., zijne dijen, zijne knieën, zijne beenen, zijne voeten, in al zijne gewrichten en aan zijne nagels.

〃Vervloekt zij hij in de zamenhechting van al de deelen der ledematen. Dat geen stip zijns ligchaams gezond zij van de kruin des hoofds af tot aan de zolen der voeten.

〃Dat Christus, de zoon des levenden Gods, hem vervloeke met al de magt Zijner Majesteit en tegen hem den hemel doe op staan, met al de deugden welke daar wonen, om hem aan de eeuwige verdoemenis over te leveren, tenzij hij zich bekeere en tot boetedoening kome.

〃Amen! Zoo zij het! Zoo zij het! Amen!"

Generaal *Lamoricière* is inderdaad naar Rome vertrokken en zal er, men verzekert het steeds, de Pausselijke legermagt commanderen. Zal hij orde houden op het grondgebied, dat de Paus thans nog feitelijk bezit of moet hij ook trachten te herwinnen wat verloren is? Zal hij slechts generaal of ook burgerlijk gezaghebbende zijn? Het laatste was welligt een geluk voor Rome, indien nl. ook *Antonelli* onder de bevelen van den dapperen en vrijheid-lievenden krijgsman werd geplaatst — maar....

Men meldt, in verband met *Lamoricière's* komst, dat *Goyon*, de Fransche bevelhebber van Rome, die daar nu elf jaren orde hield, op het vertrek van het Fransche garnizoen aandringt, ook omdat hij vroeger diende *onder Lamoricière.* Die beide krijgslieden kunnen niet gelijkelijk een commando voeren te Rome.

't Schijnt dus, dat de Franschen heengaan en hoe dan? Zal een Napelsch garnizoen orde houden in die ontevredene stad? De bevolking liet veel uit *achting* voor de Franschen — maar wat zal zij zijn voor de Napelschen? En zullen deze, als zij leven te midden van een naar vrijheid snakkend volk, trouw blijven aan den sabel des despoots? Zal *de Lamoricière*, als de Romeinsche studenten een loflied aanheffen ter eere van Italie's vrijheid, de huurlingen aanvoeren tegen die jeugdige schare en haar uiteen drijven met den sabel of met den kogel?

Honderdduizend man Napolitanen en Oostenrijkers zullen, zoo leest men in een Engelsch blad, weldra staan in het midden van het schiereiland, met lijdelijke goedkeuring van Frankrijk, terwijl Sardinie die krijgsmagt met even veel militaire oogen laat fixeren.

Genoegelijke toestand en hoe drukkend voor de schatkist! Maar ook, welk eene toekomst belooft zulk eene wederzijdsche houding! Na eerst barsche gezigten te hebben getrokken, zal het tot handgrepen komen en Italie weer in oorlogsvlam staan en als de kruiddamp is opgetrokken—wat zal er dan zijn te zien?

De een zegt: 〃de groote Oostenrijksche plak!〃 — de andere voorspelt: 〃de eenige onverdeelbare Italiaansche Republiek〃 — een derde fluistert: 〃een eenig Italiaansch koningrijk onder Prins *Napoleon* en *Clotilde*〃

De tijd zal ons doen weten wie, dan wel of *niemand* gelijk had.

Te midden van al die geruchten, vindt het nog steeds geloof, dat *Pius* IX den Koning der Beide Sicilien benoemd heeft tot zijn Stedehouder in de Romagna en neemt deze die waardigheid aan, dan *moet* hij den sabel trekken.

Maar — wat drijft den Koning van Napels tot eene bezetting van den Kerkelijken Staat?

Hierop wordt geantwoord: 〃als het constitutioneel Sardinie niet bedwongen of magteloos wordt gemaakt, zal er weldra geen Bourbon meer zijn op den troon van Napels — geen Oostenrijker meer in Venetie!〃

Daarom speelt *Franciscus* II — *niets* of *dubbel.* Dat hij niet tot het verstand kan komen, om betamelijke vrijheid te geven aan zijn Volk! Dan kon hij de 100.000 man, die hij spoedig onder de wapenen denkt te roepen, te huis laten, het geld in de schatkist houden en de 100 stukken geschut, onlangs te Petrasa van gegroefde loopen voorzien, in de arsenalen bergen.

Maar voor Napels en Rome en Oostenrijk is de geschiedenis van den jongsten tijd een gesloten boek, en de Potentaten dezer Rijken willen, dwazen die ze zijn! de menschheid weder eenige eeuwen achteruit drijven.

Terwijl men te Rome *Lamoricière* verwacht, ligt men er nachts gemiddeld 15 á 20 personen uit hunne woningen en brengt die in de gevangenis. Op den volgenden dag ziet men weer enkele van die geëclipseerden op straat of aan hun werk en vraagt men hen: waarom zij *in* en weer *uit* de gevangenis kwamen, dan is 't antwoord: 〃er is ons niets gezegd en *wij* weten ook niets.〃

Wat worden zulke lieden, vrienden van de *Vaderlijke* Regering!

En hoe bemoedigend voor *Lamoricière* in zulk eene stad het commando te voeren.

Men zegt echter, dat die krijgsman, sedert den dood van zijn kind, zeer ernstig, zelfs ultramontaansch is geworden, dat dit werd bespied door den kamerheer van *Pius* IX., graaf *de Mérode*, een jezuit van 't eerste water, en dat deze hem daarom op zijde schoot en hem aanwierf voor de heilige militie.

Anderen gelooven van dit laatste geen jota en mompelen, dat *Lamoricière* te Rome het bevel zal voeren, zoo als een verstandig en regtschapen man doet.

De Sardinische Wetgevende Magt telt thans, naar men berekent, driehonderd en vijftig liberalen, vrienden van *Cavour* verder dertig Mazzinisten, Ferrarinisten, Machinieten, enz. enz., lieden, die geheel Italie willen vrijmaken en bewust zijn op een uitstapje naar Venetie en—leden der ultramontaansche partij?

Geen een.

Men had die partij, even voor de verkiezingen, geraden: 〃zeg luide, dat gij geen beroep wilt doen op de stembus!〃 zij hoorde niet, zij luisterde niet, trouwens wanneer deed zij dat?

De stembus vernederde haren trots — zij zweeg.

In Turijn zijn velen zeer ontevreden op Koning *Victor Emmanuel*, wegens den afstand van Savoye en Nizza, zeggende: eens verkocht hij zijn *kind* en nu de *wieg.*

Die zoo spreken, zijn ultramontanen, die in Savoye veel geestverwanten hebben en elk middel aangrijpen, om zich op Koning *Victor Emmanuel* te wreken. Zij spraken vroeger met ingenomenheid over eene inlijving in Frankrijk, maar toen was hun Koning reeds een zeer ongehoorzaam kind van de kerk en stond *Napoleon* nog aan den kruisweg, niet wetende, althans niet zeggende: ik ga *links* of *regts.*

De Fransche Senaat heeft besloten, om de petitiën, ten gunste van het wereldlijk gezag van den Paus, en waarvan zooveel ophef werd gemaakt, ter zijde te leggen, omdat aan 's Pausen wereldlijke magt, in beginsel! niet te kort was gedaan!

En dat besluit nam de Senaat met 116 tegen *zestien* stemmen.

Toch hebben enkele van die zestien leden warm voor *Pius* gesproken.

Van de 100 overige leden waren er slechts twee, die de Regering verdedigden. Meer moeite achtten zij tijd verspild!

Mgr. *Dupanloup* predikte dezer dagen te Parijs en had een ontzettend groot gehoor, 't welk hij zeer teleur stelde, door geen woord te spreken over — *politiek.*

De Fransche *Moniteur* bevat den tekst van het verdrag, waarbij Savoye en Nizza aan Frankrijk worden afgestaan 〃in den naam der hoogheilige en ondeelbare Drieëenheid.〃

Artikel 2 van dat verdrag luidt, ten aanzien van dat gedeelte van Savoye, waarover thans in Zwitserland zoo veel rumoer is, aldus:

〃Insgelijks is men het eens, dat Zijne Majesteit de Koning van Sardinie de onzijdig verklaarde gedeelten van Savoye niet anders kan overdragen, dan onder de bedingen, waaronder ze door hem zelven bezeten worden en dat het aan Zijne Majesteit den Keizer der Franschen staan zal, zich dienaangaande zoowel met de op het Weener congres vertegenwoordigde Mogendheden als met Zwitsersche Eedgenootschap te verstaan en hun de waarborgen te geven, welke uit de in dit artikel herinnerde bepalingen voortvloeijen.〃

Men zou haast zeggen, dat Europa, als het den afstand van Savoye en Nizza goedkeurt, te veel beweging maakt om een weinig onzijdig verklaard grondgebied, 't welk Sardinie overdoet, met dezelfde voorwaarden, waaronder het die ontving en met de bepaling, dat Keizer *Napoleon* zich dienaangaande met de Weener congres-Mogendheden zal verstaan.

Waarom nu niet eerst met elkander gesproken en dan, was het noodig, *gehandeld?*

De Fransche fondsen, kunstmatig in de hoogte gedreven, zijn op dood eenvoudige wijze weder gevallen, tot groot verdriet van hen die verliezen en die nu uitvaren op Keizer *Napoleon.*

Wie geeft ook de schuld van eigen schade aan eigen dwaasheid?

Wat zal Pruissen doen, ten aanzien van Savoije? Men zou kunnen antwoorden: 〃Pruissen zal zeggen tegen Zwitserland: in de kwestie *Neuchatel* hebt gij de volksstem ingeroepen tegen de souvereiniteit van het Huis der Hohen-

zollern!" en wilt gij nu, onze hulp tegen de volkstem in in Savoije en Nizza?

Dat is niet consequent, goede Zwitsers!"

Of Pruissen zoo spreken zal weten wij niet, maar wel dat er op 29 Maart jl., onder het Presidium van den Prins-Regent, een ministerraad werd gehouden, durende *vijf uur!*

De inschrijving in de Oostenrijksche leening gaat zeer traag.

Te Weenen werd tot nu toe slechts ingeschreven voor ongeveer 17 millioen florijnen.

Te Pesth was het dezer dagen weder onrustig en werd er een dichter gearresteerd, die in 1848 door het volk verlost werd uit de staatsgevangenschap.

De Tweede Kamer van Baden, heeft het concordaat met Rome gesloten, dat zooveel ergernis onder Roomsch en on-Roomsch bragt, verworpen met eene groote meerderheid van stemmen.

De discussien daarover gehouden, werden aargehoord door vele leden der Wurtembergsche Tweede Kamer. Zooals men weet, heeft de grijze Protestantsche Koning van Wurtemberg zich ook aan zulk een document met Rome *vergalloppeerd.*

Wanneer er in 't vervolg weder vraagstukken oprijzen, gelijk altijd geschieden kan, dan behooren wij gereed te zijn, om met andere Staten de handen in een te slaan en om met nadruk, schoon altoos in zeer gematigde en vriendschappelijke woorden, te verklaren:

"Europa's rust en vrede zijn ons dierbaar, maar die kunnen niet tot vastheid komen, indien zij blootstaan aan *voortdurende storing*, aan *bestendige beduchtheden*, aan *twijfeling* en *gerucht*, omtrent *afscheiding* van een land of *aanhechting* van een ander.

"Wij behooren te verklaren, dat de Mogendheden van Europa, indien zij *werkelijk* voornemens zijn, den vrede in stand te houden, elkanders *regten* en de *grenzen* van elkanders *grondgebied* moeten eerbiedigen en werkzaam moeten zijn tot *herstel*, niet tot *storing* van dat commerciële vertrouwen, 't welk de vrucht en tevens de steun van den vrede is en tot eindgevolg heeft het geluk der Natiën."

Ziedaar de taal, die al lang van de een of andere Natie moest zijn gesproken—die onmiddelijk door al de Mogendheden die vrede willen, met een daverend bravo! moest zijn bekroond. Lord *Russell* heeft die laten hooren op 26 jl. in het Engelsche Parlement, en was het wonder, dat hij levendige toejuiching oogstte?

Zoover moet het komen, dat de Europesche Potentaten, die magt hebben, openlijk verklaren, wat Engeland's Minister zeide: "wij willen vrede en wij willen, dat ieder het zijne behoude en niets van een ander neme, dat hem niet toekomt. Wij zoeken alleen het geluk der menschheid, maar bemoeijen ons niet met de bijzondere staatshuishouding van een ander."

Die dan buiten wil staan, die zoo den vrede niet wil, die andere plannen heeft en loert op buit — men zal hem kennen en voor hem op zijne hoede zijn; men zal hem, door gezamenlijke kracht, beletten, kwaad te doen, ja des noods hem dwingen tot ontwapening. Eén kan Europa niet regeren en zal zich moeten buigen voor den wil der bevolking van een geheel werelddeel.

Maar — hoe al de Potentaten in één gelid te krijgen voor zulk een doel? De een heeft zeer groote, de andere heeft zeer kleine plannen, de een wil voor zijne kroon wat meer goud, voor zijn Huis wat meer grond, de een zoekt iets voor een goed vriend, de ander heeft iets te wreken..., hoe, zooveel hoofden, zooveel zinnen, zooveel eer en zooveel hebzucht, te vereenigen tot de opregte verklaring, bezegeld door daden: "wij *willen* vrede!"

De "oude luidjes", die thans een Koningrijk, dat op een vulkaan staat en eene bevolking heeft vol wrevel en drift, regeren, de vijf staatslieden, die aan 't roer van het Napelsche staatsschip staan, tellen gezamenlijk *vierhonderd* jaar.

Men zegt verder, dat zij, na 's morgens met de gewone plegtigheden geinstalleerd te zijn, 's avonds na de thee reeds hun ontslag vroegen, maar Z. M. Koning *Franciscus* hen dat weigerde, omdat hij niet zoo dadelijk, nog oudere lieden, begeerig naar eene portefeuille, kon vinden.

De gezamenlijke gezanten der Europesche Mogendheden hebben den Koning trachten te beduiden, dat Napels geen oude mannen-huis was, maar eene zeer woelige brouwerij, en het dus raadzaam zou zijn, krachtige en meer vrijzinnige Ministers te kiezen, opdat het Land in rust blijve, maar de vraag is, of Z. M. dien raad wel opvolgt. Die Souverein keert altijd het gezicht af van het licht dat men hem toehoudt, maar hij treft het overal aan en dat maakt hem verdrietig. Dan luistert hij weer naar de predicatiën van geestelijken, die hem toeroepen: "houd vol met ons, tegen den geest des tijds! verliest gij het hier — boven is uw loon!" En zijne Moeder zegt er Amen op, de zoon vervolgt den onzaligen strijd tegen verlichting en beschaving, tegen menschlievendheid en verdraagzaamheid en — hij zal vallen in den strijd, *Franciscus* II.

John Russel's voor Frankrijk dreigende redevoering klonk door geheel Europa — en wat zou de Parijsche beurs doen, toen zij die gehoord had, toen zij vernam, dat de taal beloond werd door levendige bravo's?

"Gij zult *rijzen!*" sprak *Napoleon* en hij besteedde eenige millioenen als pijn en schrikstillend middel. De klank van die millioenen versmoorde *Russel's* stem en de effecten rezen, maar — voor hoe lang?

't Voorbehoedmiddel is te duur, tegenover de rapheid van *Russel's* welsprekende tong!

De *Times* zegt, 't welk eigenlijk zeggen wil, raadt: "zoek de vriendschap van Pruissen, tegen Frankrijk!" maar voegt er onmiddelijk bij: "er is geen vooruitzigt op eene alliantie van Europa tegen Frankrijk!"

Zoo te *spreken*, is waarlijk geen hoogere politiek.

Een ander, die ook tijd had om een oogenblik op iets te practiseren, mompelde er van, dat Frankrijk hulp zou zoeken bij Rusland.

Praatjes voor de vaak.

Te midden van al die onrust, van al de bedreigingen, worden er lieden gevonden, die beweren: "al het diplomatiek geschrijf, al het parlementaire geschreeuw tusschen Frankrijk en Engeland, is eene goed ingestudeerde comedie, die velen beangst of driftig maakt en nog een veel grooter aantal bij den neus leidt."

Wij zeggen niet, dat zij gelijk, maar — of zij geheel en al ongelijk hebben?

Zeker is het, dat het groote publiek niet achter de schermen kijkt en ook niet precies leest wat er tusschen de regels in moet staan van een diplomatiek document.

Nadat de Engelsche pers kort en stout gesproken en de Fransche zeer bedaard geantwoord had, is er nu een oogenblik stilte in de groote brouwerij.

Oostenrijk — *protesteert.*
Sardinie — *speculeert.*
De Paus — *excommuniceert.*
Engeland — *parlementeert.*
Zwitserland — *lamenteert.*
Duitschland — *disputeert*
Pruissen — *critiseert.*
De Parijsche Senaat — *applaudiseert,*
en *Napoleon* III? — *annexeert.*

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

Uit een particulieren brief ontleent de *Prov. Utr. Ct* het volgende:

"H. K. H. prinses *Marianne* der Nederlanden heeft, na een verblijf van juist zes weken, *Rusthof* onder Voorburg weder verlaten. Zij is voor belangrijke zaken voor een korten tijd naar de Rijnprovinciën geroepen en niet naar Kamens in Silezie vertrokken, zoo als is gemeld. — In het begin van Mei hoopt zij op *Rusthof* terug te zijn nadat er onderscheidene zeer belangrijke verbeteringen gemaakt en uitbreiding aan de gebouwen zal gegeven zijn. — Naderhand zullen er nog andere werken uitgevoerd worden. — Al die werken worden door ambachtslieden uit de gemeente gemaakt, waarop H. K. H. bij voorkeur prijs stelt. — Hoogstdezelve is bijzonder aan *Rusthof* gehecht, en verlaat dat verblijf steeds met groot leedwezen. — Ingezetenen uit Voorburg verzekerden mij heden nog dat er ieder maand voor ruim vijf duizend gulden voor HD. aan de buitenplaats wordt afgeleverd. — In de betaling van het geleverde is buitengewone orde, en op den eersten dag der volgende maand wordt alles voldaan. — Dat de ingezetenen dus prijs stellen op HD. verblijf is wel te begrijpen."

De minister voor de zaken der Herv. eeredienst heeft dd 26 Maart, tot de kerkeraden en kerkbesturen der Israëlitische gemeenten eene circulaire gerigt, waarin hij te kennen geeft, dat, zijn gevoelen, dat nl. de in 1833 aan den koning aangeboden reglementen niet tot eene reorganisatie van het Israëlitisch kerkbestuur zullen kunnen leiden, door de hoofdcommissie gedeeld zijnde, hij die reglementen aan de vergadering ter reorganisatie teruggezonden heeft, als niet voldoende aan art. 1 der wet van 10 Sept. 1833. De minister geeft verder te kennen, door de Hoofdcommissie op het denkbeeld te zijn gebragt, dat van de bestaande ressortale vereeniging partij zou kunnen worden getrokken, om den band tusschen de verschillende gemeenten van een kerkelijken kring hechter te vestigen en een stap te doen op den weg tot een centraal bestuur. Dien ten gevolge beveelt de minister met nadruk aan, dit middel, strekkende om de ressorten op wettige wijze te organiseren te beproeven, met het oog vooral op eene latere organisatie van een centraal bestuur.

De minister wijst er op, dat te eeniger tijd de regering de bemoeijenissen zou moeten laten varen, die zij op eene excepionele wijze met de Israëlitische kerkaangelegenheden heeft, en in het belang dier godsdienstige gezindheid, en om alle wanorde voor te komen, acht hij het van groot gewigt, dat zij zich spoedig op eene wettige wijze organisere.

Wij hebben onzen lezers reeds bekend gemaakt met de indiening van het wetsontwerp tot amortisatie van 5 millioen. Wij komen daarop heden terug. De regering heeft namelijk aan de Tweede kamer aangeboden een wets-ontwerp, strekkende tot amortisatie en aflossing van rentegevende nationale schuld ten bedrage van vijf millioen gulden en tot magtiging aan den minister van financien om, gedurende het jaar 1860, eene som van hoogstens vijf millioen gulden tegen voldoend onderpand op beleening uit te geven.

In de mem. van toelichting tot het ontwerp wordt gezegd, dat het bepaalde voornemen bestaat, ernstige pogingen aan te wenden, ten einde, zoo spoedig als de aard der zaak en het gewigt van het onderwerp zulks toelaat, spoorwegen daar te stellen. Onze geëerbiedigde Koning wenschte zulks sedert vele jaren en de natie ziet die met regtmatig verlangen te gemoet, evenzeer als er haar aan gelegen is, andere in het openbare werken tot stand te zien komen.

Daarbij mag aan de eene zijde de toekomst onzer zich meer en meer herstellende financien niet in gevaar worden gebragt, terwijl aan de andere zijde niet mogen voorbijgezien worden, billijke wenschen, op gronden van algemeen belang berustende.

Tot welk besluit men ook omtrent de wijze van uitvoering kennen moge, wordt er, om die mogelijk en gemakkelijk te maken, gevorderd, dat naar bezuinigingen, die met betrekking tot andere onderwerpen mogelijk zijn, worde omgezien, en dat in de eerste plaats van de ruimte der in de schatkist voorhanden zijnde gelden gebruik worde gemaakt, om de uitgaven, voor de rentebetaling gevorderd, meer en meer te verminderen, zonder zich te berooven van de middelen, welke eventueel tot dekking van andere uitgaven, als die voor de bedoelde groote werken, benoodigd zullen kunnen zijn.

Voorts mag worden aangenomen dat, ofschoon het te hopen is, dat de wetten, welke men op het oog heeft, spoedig tot stand komen, de daardoor gedurende het jaar 1860 te veroorzaken uitgaven, welke ook de strekking der spoorwegplannen zijn moge, niet zeer aanzienlijk kunnen zijn.

Deze verschillende beschouwingen zijn in het oog gehouden bij de overweging van hetgeen de geldelijke toestand der schatkist tot pligt maakt, aan de Staten-Generaal voor te stellen.

Die toestand laat toe, over te gaan tot eene nadere beschikking der amortisatie, ten bedrage van vijf millioen gulden.

Voor het hof van Zuid-Holland staan thans een 63jarige vrouw en een 28jarige man, die voor 85 cents aan hout hadden gestolen, daartoe door koude en gebrek gedreven. De oude vrouw had haar eenjarig en 5jarig kleinkind in bewaring, waarvan de moeder in de Veenen werkte, terwijl haar medepligtige, ook aldaar werkzaam, door 't overlijden van een zijner kinderen was naar huis geroepen en daar de grootste ellende had gevonden.

Wij ontleenen, zegt de *Amst. Courant*, aan een bekopt verslag, dat het bestuur der *Vereeniging voor Ziekenverpleging* alhier, dezer dagen het licht deed zien, het volgende:

De pleegzusters hebben sedert de stichting der vereeniging, in 1127 behoeftige, 1344 burgerlijke en 793 meergegoede huisgezinnen, 64 776 nacht- of dagverplegingen *kosteloos* verrigt.

Zij deden dit bovenal in Amsterdam, maar toch ook meermalen in andere oorden van ons land, ja zelfs in het buitenland, bij tijdelijk aldaar verblijf houdende nederl. familiën. Er worden in de opgave 68 steden of dorpen buiten Amsterdam vermeld, alwaar bij herhaling verpleging is verleend.

"Het zij een blijk," zegt het verslag, "dat de vereeniging zonder aanzien van persoon, stand of geloofsbelijdenis, door geheel het vaderland heen, hare middelen ter beschikking stelt voor *ieder* die hulp behoeft, en niet het minst voor den arme."

Wordt deze dienst der pleegzusters *in de woningen der kranken* meer en meer gekend en gewaardeerd, de gelegenheid tot opname van lijders in het gesticht, hoewel gewaardeerd door ieder die daar verpleging genoot en hulp vond, schijnt nog minder algemeen bekend te zijn.

Het bestuur heeft derhalve de bepalingen betrekkelijk die opname op nieuw doen afdrukken, en vermeldt tevens dat, sedert het openstellen van het gebouw, aldaar hulp is gezocht door 125 lijders: 53 der 3e klasse (die aan de vereeniging méér *kostten* dan zij daarvoor ontving), 58 der 2e klasse (uitgave naauwelijks door inkomst opgewogen en slechts 14 der 1e klasse.

Er werden met volkomen goed gevolg — dank zij ook het rustig verblijf en de zorgvuldige verpleging der geopereerden — 28 chirurgische kunstbewerkingen verrigt.

De verpleegden kwamen (behalve uit Amsterdam) uit Alkmaar, Amersfoort, Antwerpen, Apeldoorn, Barneveld, Bemmel, Birmingham, Broek, Buiksloot, Deventer, Enkhuizen, Geertruidenberg, Haarlemmermeer, Harlingen, Helder, 's Hertogenbosch, Hilversum, Kamperveen, Ludershagen, Maastricht, Makkum, Middelburg, Nieuwediep, Nieuwkerk, Oost-Indie, Purmerende, Rotterdam, Schiedam, Veendam, Weesp, Westzaan, Wieringerwaard, Wormerveer, Workum, Zutphen en Zwolle.

Wij hebben altijd onze levendige sympathie voor de vereeniging onverholen aan den dag gelegd, en moeten het dus betreuren dat zij, juist ten gevolge van de onbekrompen wijze waarop zij hare menschlievende roeping begrijpt en volvoert, nog altijd met *financiële* bezwaren te worstelen heeft. Terwijl in 1859 de uitgaven f 14,815,34 beliepen, bedroegen de inkomsten slechts f 13,451 95½, en heeft de vereeniging (met inbegrip van het tekort op den *bouw* van het gesticht) eene ongedekte *schuld* van ruim f 9000.

Onzerzijds achten wij het overbodig een woord van aandrang te voegen bij de bede van het bestuur, dat, niet slechts Amsterdam (de stad die de *Pleegzuster-instelling* grondvestte en zich op haar als een der zegenrijkste verheffen mag) maar geheel het vaderland, door milde giften en door veelvuldige jaarlijksche bijdragen, in de groote behoefte aan ondersteuning moge voorzien.

Het beschermheerschap wordt verkregen door eene jaarlijksche kontributie van ten minste f 6. Onder aan de cirkulaire is een inteekeningbillet gevoegd, dat men verzocht wordt te doen toekomen aan den penningmeester *G. D. Uhlenbroek.*

Zij vooral die bij ervaring in hunne huisgezinnen of bij hunne verwanten, al de eigenaardigheid der stichting leerden beseffen, zullen gewisselijk niet alleenlijk persoonlijk blijk willen geven van hunne dankbare ingenomenheid, maar zeker in wijderen kring velen, zéér velen daartoe willen opwekken.

Men verneemt dat de opbrengst van de opcenten op het binnenlandsch en buitenlandsch gedistilleerd in de gemeenten ten platten lande van Zuid-Holland, aan de verwachting voldoet. Die belasting komt overal zeer te stade, om het lager onderwijs overeenkomstig de wet te regelen. Men schat de opbrengst daarvan op f 300 à f 400 per duizend zielen in het jaar, min of meerder, naarmate de gemeenten aan de route of meer afgelegen liggen en ook naarmate zij van fabrieken of van den handel bestaan. Zoo redt het gebruik en misbruik van sterken drank, de gemeenten van finantiele ongelegenheid, terwijl dat geld een wapen verschaft om het misbruik tegen te gaan, want een goed en algemeen onderwijs is wel min of meer dien geesel der maatschappij bestrijden.

In den avond van 29 Maart hoorde een der kamerwachts in het gesticht Ommerschans, in den hoek der zaal, gerochel. Bij onderzoek bleek het hem dat een koloniat

van vergevorderden leeftijd zich met een mesje in den keel had gestoken, na vruchteloos te hebben getracht zich de keel af te snijden. Men verneemt dat de wonde van dien aard is, dat de kolonist aan de gevolgen zal bezwijken, doordien onderscheidene aderen zijn afgesneden. Redenen tot deze wanhopige daad wil hij niet opgeven.

Het departement Groningen der Nederlandsche maatschappij ter bevordering van nijverheid, heeft zich dezer dagen bij adres gewend tot den minister van binnenlandsche zaken, met het verzoek om ten spoedigste te willen overgaan tot de indiening eener wet op het middelbaar onderwijs en daarin eene voorname plaats toe te kennen aan het industriëel onderwijs en wel bepaaldelijk aan dat, 't welk noodig is tot vorming van kooplieden en fabrikanten.

Tot nu toe bestaat er in ons land, vreemd genoeg, geene of slechts zeer gebrekkige gelegenheid tot opleiding van kooplieden en fabrikanten, alzoo van die mannen, die men wel eens de hoofdzuil van Neerlands bloei heeft genoemd.

Wel heeft de vorige minister van binnenlandsche zaken gezegd, dat hij gaarne zou zien, dat partikuliere krachten zich vereenigden om eene industrieschool op te rigten en ten behoeve dier inrigting ondersteuning uit 's lands kas gevraagd werd, — maar dit zal naar het oordeel des departements, de zaak niet voor goed verbeteren. Immers heeft de ondervinding geleerd, dat industriescholen, zelfs al wordt de behoefte daaraan nog zoo levendig gevoeld, althans op een groot deel van het vasteland van Europa en inzonderheid in ons land, niet tot stand komen of bloeijen kunnen zonder tusschenkomst der regering.

Het is een uitgebreid veld, waarover zich thans de kennis van den nijveren man uitstrekken moet. Zonder die kennis zal men in den tegenwoordigen tijd hier spoedig door andere landen worden voorbijgestreefd, en is dit helaas reeds in vele opzigten het geval. Daarom is het dringend noodig, dat de regering zich deze zaak met kracht aantrekke en meer gelden bestede aan het volksonderwijs dan tot nu toe het geval is.

—

Wij ontleenen (zegt het *Handelsblad*) aan een particulieren brief van Djocjokarta nog de volgende bijzonderheden, omtrent de jongste ongeregeldheden onder de militairen aldaar, Zaturdag 7 Jan. des avonds ten 9½ ure kwam een soldaat, Savojaard, van mijne Compagnie bij een burger en deelde dien mede, dat een komplot bestond (uit Franschen, Italianen en Fransch Zwitsers) met het doel zich van het fort meester te maken, de officieren enz. te vermoorden, het geld kantoor te bestelen, enz. De hoofdleider was de Sergeant *Corgeaud* (een der 4 gerecommandeerde onder-officieren, die uit Zwitserland gekomen zijn); gemelde soldaat uit Savoije, gaf mede te kennen dat het hem leed was dat ook de brave kapitein *Asmus* en zijne echtgenoot, zouden worden vermoord. De patronen en geweren werden onmiddelijk aan de verdachte manschappen ontnomen, 4 stukken werden geladen en gepointeerd op de ingangen der kazernen. De wacht werd verdekt en de posten met Nederlandsche soldaten bezet. Den geheelen nacht heb ik met twee officieren mij onledig gehouden, om informatien te nemen. Zondag morgen werd deze zaak, per telegraaf, aan den generaal *Steinmets* medegedeeld die maandag morgen van Samarang wilde vertrekken, doch ook daar had dien morgen eenige ongeregeldheid plaats met pas aangekomene vreemde soldaten, zoodat de generaal zich eerst Dingsdag kon verwijderen. Onze informatie voorloopig en geregtelijk, heeft 13 dagen geduurd; 13 van die lieden zijn naar den krijgsraad te Samarang verwezen; 50 vreemdelingen, die naar Banjermassing zullen gaan, zijn vervangen door Hollanders. Wij zijn er met den schrik afgekomen. Het aantal vreemdelingen is groot en men kan dat volkje niet vertrouwen.

—

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

Parijs. De markies *de la Soussaye*, grondeigenaar aan het meer van Enghein, heeft aan de gemeente Enghein les Bains de som van 50,000 fr. vermaakt, om jaarlijks de renten daarvan tot bruidschat der dochter van een daglooner, van goed gedrag, te doen strekken. In de maand Mei van elk jaar moet, volgens den wil des erflaters, zoodanig meisje met de eene hand een krans op zijn graf komen nederleggen, en met de andere den bruidschat ontvangen.

BELGIE.

Brussel. De voordragt onzer regering tot afschaffing der stedelijke accijnsen, wordt door conservatieve dagbladen bestreden, vooral op grond, dat zij strekken zou, om de accijns heffende steden ten koste der andere en in het algemeen de steden ten koste van het platte land te bevoordeelen. Een groot aantal accijns heffende steden hebben zich, gelijk te verwachten was, openlijk voor de voordragt verklaard, en hare besturen hebben aan het gouvernement deswege adressen van dankbetuiging gerigt; maar er zijn, hetgeen meer opmerking verdient, ook reeds van drie plattelands-gemeentebesturen zoodanige adressen ingekomen. In de laatstgemelde adressen wordt gezegd, dat de voorgedragen hervorming ook voor de bevolking van het platte land, en bepaaldelijk voor haar handelsverkeer met den stedeling, bevorderlijk zal zijn.

— Het getal inschrijvers voor den St. Pieterspenning, die aan den Paus zal worden gezonden, bedraagt reeds 330,543, met eene som van 108,023.31 frs.

NOORD-AMERIKA.

New-York. In Noord-Amerika ziet men thans meer en meer spoorwegen aanleggen voor het verkeer binnen de steden. Zoo is thans door den Senaat van den staat New-York, aan eene partikuliere maatschappij concessie gegeven, om eenen spoorweg door eene van de hoofdstraten dezer stad aan te leggen met vertakkingen langs 40 zijstraten.

TELEGRAFISCHE DEPÊCHES VAN HEDEN

's Gravenhage, 3 April.

Men verneemt, dat onze Regering zelve hoofd-spoorwegen wil aanleggen.

Amsterdam. Maandag, 2 April. Op de beurs van heden was de slotkoers der **effecten** als volgt: *Nederl.* 2½ pCt. 63¾ percent. dito 4 pCt. 98 percent. — *Rusland* bij Hope en Comp. 1798 1815 5 pCt. 102$\frac{9}{16}$ percent. — *Oostenrijk* Nieuwe Metalliecken 5 pCt. 68⅜

Granen en Zaden.

Koolzaad lager, op April f 399. — Raapolie lager, op zes weken f 39¾. — Rogge flaauwer, 129 ponds Pruissische f 245. — Garst iets hooger. — Overige granen onveranderd.

ASSEN, 3 April.

Ter aanvulling van het berigt, in het vorig nummer opgenomen ten aanzien van het ontslag, op deszelfs verzoek aan *J van Beerse*, als Brigadier Majoor der Rijks veldwacht te Groningen verleend, dient, dat dit ontslag eervol is geweest.

—

In de afgeloopen week wierp eene geit ten huize van *Jans Klok* aan de klapbrug alhier, vier jongen.

In het Stadsbosch zijn reeds uitgehaald 3 kat-uil eijeren.

—

* **Vries**, 30 Maart. Heden middag had in 't naburige gehucht Tinaarloo een zeer droevig ongeluk plaats; de zoon van J. V. p. m. 16 jaren oud, een tijdlang aan toeof overvallen lijdende, en daarvan later bevrijd geweest zijnde, ging achter zijne woning in den tuin in de nabijheid van een grup staan te werken, bezwijkt, mogelijk weder door een overval, stort in de grup, en ach! dewijl niemand zijner huisgenooten hem daar in zijnen toestand zag, moest hij er zijn leven eindigen. Men kan den toestand van zijne moeder, vader en broeders denken, die des avonds van hun werk kwamen, toen zij hunnen jongsten zoon en broeder daar dood zagen liggen.

* **Coevorden**, 1 April. Het verheugt ons van hier te kunnen mededeelen, dat de onlangs te Assen opgerigte Vereeniging: „Drenthe", ten doel hebbende, het bevorderen van den aanleg eener spoorweg-lijn van Meppel, over Assen naar Groningen, ook in onze stad deelneming vindt. Reeds hebben zich een twintigtal ingezeten alhier als leden bij die Vereeniging aangesloten.

* **Makkinga**, 1 April. Voor de vacante onderwijzers betrekkingen alhier, hebben zich 34 sollicitanten aangeboden, waaronder vier zijn die niet aan het op 12 April a. s. te houden vergelijkend Examen kunnen deel nemen, uithoofde de 2de of Hoofdonderwijzers-rang bezittende.

* **Rolde**, 2 April. Als iets bijzonders kan gemeld worden, dat bij den landbouwer *T. L. Homan* alhier, een schaap van het Drentsch ras drie lammeren heeft geworpen welke allen nog vlug zijn.

Staphorst, 2 April. In de afgeloopene week zijn in deze gemeente reeds tusschen de 25 en 30 kievits-eijeren gevonden. Een opkooper alhier heeft al deze eerstelingen voor 25 cents per stuk opgekocht, en naar Amsterdam verzonden.

KERK- EN SCHOOLNIEUWS.

Ds. *A. van Toorenenbergen* te Purmerend, heeft het beroep naar Groningen aangenomen.

—

Ds *A G de Waal*, predikant bij de Christelijk afgescheiden gemeente te Assen, is als zoodanig beroepen te Loosdrecht [prov. Utrecht].

—

De raad der gemeente Gramsbergen heeft bij de regeling van het lager onderwijs, tot voortdurend kosteloos onderwijs besloten.

RAADSVERGADERINGEN.

In de zitting van den Raad dezer stad, gehouden op 27 Maart jl., is, onder anderen, behandeld:

het voorstel van den heer Mr. C. *Hiddingh*, strekkende het tractement van den Burgemeester met f 200 te verhoogen.

De Burgemeester verklaarde, dat hij in dat voorstel met uitstekend veel genoegen een blijk zag van welwillendheid, hem persoonlijk betoond, doch voor zich zelven die verhooging niet wenschte. 't Beginsel echter juichte hij toe en de Raad kon dan door aanneming van het voorstel ten allen tijde op die zaak terugkomen.

Met *zes* tegen *twee* stemmen werd het voorstel des heeren *Hiddingh* aangenomen.

Verder werden benoemd tot hulponderwijzers: in de Noorderschool *J. Hansen*, in de Zuiderschool *B. F. Huis* en in de Oosterschool *J. Uilenberg*, de beide eersten met algemeene, de derde met 7 van de 8 stemmen, zijnde eene stem op *B. F. Huis* uitgebragt.

Die benoeming gaat in met 1 Jan. 1860 en zulks op eene bezoldiging van f 250.

Voor de benoeming van een besteller der vrachtgoederen van de trekschuiten en beurtschepen, verkregen *A. J. Postuma* en *J. Lambers* elk drie stemmen, *Jan Woolders* en *C. Hauzer* ieder eene stem. Geene volstrekte meerderheid verkregen zijnde, werden bij eene tweede vrije stemming uitgebragt op A. J. *Postuma* vier, op *J. Lambers* drie en op *J. Woolders* eene stem, alzoo nog geene volstrekte meerderheid. Nu had er eene herstemming plaats tusschen *Postuma* en *Lambers* en staakten de stemmen (elk ontving er 4) zoodat het lot moest beslissen en *J. Lambers* op die wijze werd benoemd.

Vervolgens werd benoemd tot lid der commissie voor 't afnemen van examens ter toelating van leerlingen op het Gymnasium, de heer schoolopziener Mr. *F. B. Coninck Liefstinck*

't Verzoek van de trekschuitenschippers van Assen op Meppel, om ontheven te worden van de verpligting om 's Zondags met hunne schuiten dienst te doen, werd afgewezen met 6 tegen 2 stemmen.

In de zitting van den Raad, op 30 Maart gehouden werd behandeld het voorstel van Burgemeester en Wethouders tot oprigting eener gasfabriek voor rekening der stad, en dat voorstel goedgekeurd met 6 tegen 2 stemmen.

Vervolgens bragt de Voorzitter ter tafel een voorstel van de leden de HH. *Vos* en *Stoker*, strekkende, om redenen daarbij vermeld, „aan Burgemeester en Wethouders dringend te verzoeken, om te zorgen, dat door den onderwijzer van de Noorderschool *F. Dijkstra* avondschool worde gehouden en hem op zijne belooning te korten, de drie maanden, gedurende welke hij niet aan zijne verpligting voldeed, inhouding tot het geheele bedrag van zijn tractement."

De heer *Vos* lichtte dit voorstel toe, waarvan het eerste gedeelte werd aangenomen met algemeene stemmen, en het tweede, de korting op het tractement, met 5 tegen 3 stemmen werd verworpen.

Nadat de heer *Bertling* had gevraagd, hoe het kwam, dat de beurtman van Zwolle op Assen de laatste beurt op zijn tijd niet aankwam en niet vertrok, en de Burgemeester, dien daarvan geene kennis was gegeven, daaromtrent onderzoek beloofde te doen, werd de vergadering gesloten.

Coevorden, 30 Maart. In de heden alhier gehoudene Raadsvergadering waren alle leden tegenwoordig, behalve de Wethouder *L. Rikkers*. De notulen der vorige vergadering werden gelezen en goedgekeurd. Is ontvangen: goedkeuring van den hoofdelijken omslag over 1860 à f 3000—„. Magtiging om met de Gemeentebesturen van Avereest, Ambt-Hardenberg en Gramsbergen in overleg te treden, over de oprigting van een trekschuiten-veer tusschen genoemde gemeenten en Coevorden. Door den Voorzitter wordt medegedeeld, dat het aangevraagde Rijkssubsidie à f 200—„ voor de alhier op te rigten openbare school voor meer uitgebreid lager onderwijs (vreemde talen) is toegestaan. Op nieuw werd voorloopig vastgesteld het plan tot regeling van het openbaar lager onderwijs in deze gemeente, volgens hetwelk voortaan alhier twee scholen voor 't gewoon- en eene voor 't meer uitgebreid lager onderwijs zullen bestaan; de overige scholen buiten de kom der gemeente zullen blijven zooals in 't vorige plan is vastgesteld. Nog is ingekomen een request van ingezetenen van Nieuw- en Oud-Schonebeek over het daarstellen van een weg door het Meer; waarop is besloten aan adressanten te kennen te geven: dat aan hun verzoek, zooals het daar is liggende, niet kan worden voldaan, maar dat alle hoop bestaat tot het spoedig verkrijgen der aangevraagde concessie voor een kanaal van hier naar de Schonebeker veenen, als wanneer tevens een goede weg van Schonebeek naar hier in de kortste rigting zal worden daargesteld.

INGEZONDEN STUKKEN.

Donkerbroek. Op Donderdag 5 April a. s. zal er eene vergadering worden gehouden van Ooststellingwerfs Raad, waarin eene voor Donkerbroek, Haule en Haulerwijk zeer gewigtige en belangrijke zaak zal behandeld worden. Het behelst nl. den aanleg van eenen nieuwen kunstweg van de brug te Donkerbroek door de Haule tot aan de grenzen van Drenthe.

Een lid van den Raad ijvert echter sterk, om den weg zoodanig te leggen, dat Oosterwolde, daardoor zal bevoordeeld worden. Deze wil nl. denzelven leggen langs de kleine gehuchten Jurdinga en de Weper — een plan, dat geheel in strijd is met het algemeen belang, waarvan de uitvoering veel moeijelijke en wegens onteigening, aanvoer van grind, daar te stellen aardebaan, (die over de Haule reeds klaar is) veel kostbaarder is; een plan waardoor de dorpen Haule en Haulerwijk die altijd slechte voetpaden en wegen hebben gehad en zich altijd met een kunstweg over de Haule hebben gevleid, dan geheel en al op den achtergrond zullen worden geschoven, een plan waardoor zij jaarlijks aanzienlijke sommen zullen moeten opbrengen voor puinwegen, waarvan zij geen het minste genot hebben. Het is te hopen, dat de leden van den Raad deze zaak *grondig* zullen onderzoeken, dewijl zij, dan volkomen overtuigd zullen worden dat de weg langs de Haule verre te verkiezen is, boven dien langs Weper en Jurdinga en wij vertrouwen, dat het voorstel om langs Weper en Jurdinga den weg te leggen door ieder, onbevooroordeeld Lid van den Raad zoodanig zal worden beschouwd, dat het [met achteruitschuiving van Haulerwijk en Haule, die bij de 2000 zielen tellen] niets anders ten doel heeft dan om alleen Oosterwolde te bevoorregten, hoewel Oosterwolde boven Haulerwijk al zal bevoorregt worden, als het nl. een zijtak van de Oosterwolder brug langs Weper naar de Haule krijgt, waar door Weper dan natuurlijk door dien zijtak ook gebaat zal zijn. De Burgemeester van Ooststellingwerf, die *altijd* toont, dat hij voor geen dorp in het bijzonder partij trekt, maar de belangen van de *geheele gemeente* wil behartigen, zal, wij vertrouwen het in dezen ook, wel weêr het algemeen gemeente belang behartigen. Schrijver van deze regelen, doet aan het Lid van den Raad, die het voorstel heeft gedaan, om den weg langs Jardinga en Weper te leggen, de vraag: „„hoe hij dit zijn voorstel overeen kan brengen met den eed, dien hij als Lid van den Raad heeft afgelegd?""

Advertentien.

Met 1o. April j.l., op zijn verzoek, als Opziger bij den Provinciaalen Waterstaat eervol ontslagen zijnde, biedt de ondergeteekende zich aan tot het doen van **WATERPASSINGEN, OPMAKEN van PLANS TEEKENINGEN, BESTEKKEN** en **BEGROOTINGEN** en hetgeen verder tot het vak van Burgerlijke en Waterbouwkunde behoort.

Assen den 3 April 1860. C. WIND.

Voorjaarsexamen.

Woensdag en ***Donderdag***, 11 en 12 April, 's morgens negen ure in 't Concerthuis, voor ***ACTEN*** zoowel van ***HOOFD-*** als van ***HULPONDERWIJZERS***. ***Vrijdag*** den 13, voor ***ONDERWIJZERESSEN***, zoo veel noodig, ook Zaturdag: alsmede voor ***alle acten*** in ***vreemde talen*** en ***bijvakken***; ***HUISONDERWIJS*** enz. enz

Vrijdag morgen om tien ure worden ook de jonge lieden verwacht, jlaats als boven, die zich hebben aangegeven, om met eene Rijkstoelage als ***KWEEKELING*** te worden geplaatst.

d'I spect. NASSAU.

Hulponderwijzers.

Op twee der openbare Scholen in de Gemeente Zwartsluis, wordt verlangd, om ten spoedigsten in functie te treden, een ***HULPONDERWIJZER***, tegen eene jaarwedde van f 300 . . .

Men vervoege zich met *franco* Brieven of in Persoon, met de noodige bewijsstukken, bij den Burgemeester dier Gemeente.

IJZERGIETERIJ

te Martenshoek, Provincie Groningen.

De ondergeteekenden bevelen zich vriendelijk, aan tot de levering van alle soorten van ***GEGOTEN IJZERWERK***, voor civiele prijzen.

TEN OEVER en KONING.

Onderneming

VAN

HOEFSLOOT & KOOPS.

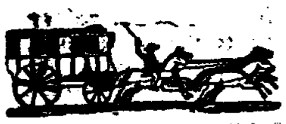

HERVATTING DER DAGELIJKSCHE DIENST, uitgezonderd des Zondags, van af den 1sten April.

TE HUUR

In het aangenaamste gedeelte van Peize voor een of twee personen: eene **VRIJE KAMER**, met of zonder **LAND**. Te bevragen in persoon of met franco brieven bij B. GUNSTER te Peize.

UIT DE HAND TE KOOP

of TE HUUR:

Eene ***OVERDEKTE PRAAM***, groot 55 ton, met extra goed daarbij behoorend ***ZEIL*** en ***TREIL*** enz., zooals dezelve bevaren is geweest. Nadere inlichting te bekomen bij JAN BERGHUIS Az., Zeilmaker te Hoogeveen.

Boeldag

voor EGBERT HOBEN te Amen, gemeente Rolde, van ***zes KOEIJEN***, afgekalfd of die aanstaande zijn, vijf jarige ***JONGBEESTEN***, ***70 SCHAPEN***, waaronder 50 Ooijen met Lammeren, vijftien duizend ponden gemestlands ***HOOI***, ***STROO***, ***PLOEG***, ***EEGDE*** en verder ***BOERENGEREEDSCHAP***.

Deze Verkooping zal gehouden worden, ten huize van EGBERT HOBEN te Amen, op Woensdag den elfden April 1860, des voormiddags 10 uur.

Notaris H. B. VAN LIER.

Boeldag

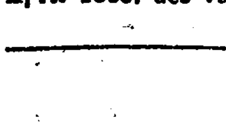

voor de Weduwe JAN HARMS LANING te Steenbergen, gem. Roden, van 2 ***PAARDEN***, zijnde 6jarig Ruin en 8jarige Merrie, 7 ***KOEBEESTEN***, waaronder 2 Kalfkoetjen, 70 ***SCHAPEN***, enz.

Deze Verkooping zal plaats hebben te Steenbergen, op Vrijdag den 13 April 1860, voormiddags 10 uur.

Notaris H. B. VAN LIER.

Op Donderdag 5 April, des middags te 12 uur, zullen bij de nieuwe Sluis aan den Stegeweg te Assen, ten verzoeke van den heer HARKEMA, publiek worden verkocht:

Twee beste ***WERKPAARDEN***, voorts ***SPANTEN***, ***LATTEN***, ***POSTEN***, ***PLANKEN***, ***PANNEN***, ***KRUIWAGENS***, alsmede een ***KOOKKAGCHEL***.

A. W. VAN HOLTHE TOT ECHTEN,
Notaris.

Publieke Verkoop.

Op Donderdag den 12 April e.k., des middags te een uur, ten verzoeke van HENDRIK KREMER, aan den Cingel te Assen, zullen publiek worden verkocht:

Drie ***KOEIJEN***, eene ***CHAIS***, eene uitmuntende overdekte ***WAGEN***, twee ***BOERENWAGENS***, alsmede eene zeer nette ***INBOEDEL***, als: uitmuntend ***EIKENHOUTEN KABINET***, ***KLOK***, ***SECRETAIRE***, ***TAFELS***, ***STOELEN***, drie ***BEDDEN*** met ***toebehooren***, ***BLIK***, ***TIN*** en ***AARDEWERK*** en hetgeen verder te voorschijn zal worden gebragt.

Woensdag voor de Verkoop te bezien.

A. W. VAN HOLTHE TOT ECHTEN
Notaris.

Op Maandag den 16 April e.k. des voormiddags te 10 uur, ten verzoeke van den Meubelmaker S. VAN HEERDE in de Kruisstraat te Assen, zullen publiek worden verkocht:

EENE AANZIENLIJKE PARTIJ

Huismeubelen,

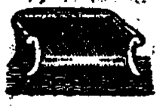

als: ***MAHONIJHOUTEN*** en ***EIKEN LINNENKASTEN***, ***CANAPÉ'S***, ***STOELEN***, ***TAFELS***, ***SPIEGELS***, ***SCHILDERIJEN*** en verder ***MOBILIA***.

Zaturdag vor den Verkoop te bezien.

A. W. VAN HOLTHE TOT ECHTEN,
Notaris.

Op Zaturdag den 7 April 1860, 's voormiddags te 10 uur, te Zuidlaarderveen, op de Boerenplaats van Mr. C. E. KNIPHORST,

Boeldag

van 3 ***Paarden***, 13 stuks extra beste ***Koeijen***, nieuwmelkten, vroegmelkten en aanstaande te kalven, een ***Stier*** en 3 ***Kalveren***, 2 oude en 15 jonge ***Varkens***, waarvan 8 van zuiver Engelsch ras, ***Schapen*** en verder allerlei ***Boeren-***, ***Melk-*** en andere ***Gereedschappen***.

C. E. KNIPHORST.

Huisgeraad.

BOELGOED, door Nots. TADEMA, op aanst. Zaturdag, 7 April, 's namidd. precies te 2 uur, in de Gouden Klok te Oosterwolde, van een best Noteboomen ***KABINET***, nieuwe ***KLOK***, ***SPIEGEL***, 2 ***SCHILDERIJEN***, ***TAFEL***, ***STOELEN***, ***KAGCHEL***, ***KOPER***, ***TIN***, ***IJZER*** en ***AARDEWERK*** en eene partij **BOEKEN**, alles aldaar aanwezig.

Revalenta Arabica.

Eene Jufvrouw te Groningen, die door de Revalenta gelukkig van eene slepende ziekte genezen, aan de beterhand was, nam ter besparing, zoo zij meende, en daar zij zich vrij wel gevoelde, Linzenmeel, om langzamerhand naar gelang hare krachten zouden aanwinnen, tot de gewone voeding terug te keeren; zij kreeg echter spoedig door het gebruik van dit Linzenmeel, zoo geweldige obstructies, dat men voor het ergste beducht zijn moest; gelukkig nam zij dadelijk weder hare toevlugt tot de Revalenta, die ook den tweeden keer gezegend op haar gestel werkte, en geniet zij nu de beste gezondheid. De heer C. RIKKERS te Groningen, van wien wij dit berigt ontvingen, heeft de vergunning aan belangstellenden haar adres te geven.

De Revalenta Arabica is een Meel uit den wortel eener uitheemsche plant, dat eene bijzondere geneeskracht bezit. Het werkt zoo gunstig op de spijsverteringsorganen, dat maagkwalen, oprispingen, spanning, winderigheid, onderbuikskwalen, langdurige onpasselijkheden, alle slepende ziekten, hoofdpijnen, ongeregelde functien, hartkloppingen, branderigheid, buiduitslag, scheurbuik, koorts, klierziekte, waterzucht, zwakte, uitputting, verlamming, tering, duizeling en nog vele andere kwalen zeker en spoedig er door genezen worden. Het is een zacht, inwikkelend voedsel, een voortreffelijk middel tegen verouderde hoest, aamborstigheid en alle andere borstlijden; een gezond en smakelijk eten, dat iedereen bevalt en in de meeste gevallen ook dan hulp aanbrengt, als men het alleen als ontbijt nuttigt, zonder zijn gewonen leefregel te veranderen.

Het is zeer versterkend, verwijdert de bij zwakke gestellen dikwijls opkomende vermoeidheid en lusteloosheid, reinigt en verfrischt het bloed, geeft een opgeruimd humeur, geneest en wekt tot levensgenot.

De prijs der **REVALENTA** is: Kleine Bussen 87½, 1 pd. f 2, 2 pd. f 3—50, 5 pd. f 8—, 12 pd. f 16—.

Men lette er vooral op, dat iedere bus, tot waarborg der echtheid door F VON WINDHEIM en Co., Verkoophuis geteekend is.

Eene Brochure, die over dit heilmiddel handelt, wordt gratis afgegeven.

Amsterdam, VERKOOPHUIS
Assen H. P. A. VAN GORCUM
Coevorden, C. J. van der SCHEER.
Dedemsvaart, H. L. v. d. VECHT.
Gorredijk, S. G. ZWART.
Hoogeveen, JAN van der WOLDE Jr.
Meppel, A. JEULEN.
Noordwolde, JACOB VEENSTRA.
Oldemarkt, C. VAN DER WENDEN
Steenwijk, K. TIMMERMANS.

en in de bekende Depôts in de andere steden.

Koorts-droppels.

Deze reeds zoo algemeen en gunstig bekende **DROPPELS** zijn zeer aan te bevelen om hare ***uitmuntende Koortswerende*** werking, in *alledaagsche, anderdaagsche* en *derdendaagsche* Koortsen, alsmede bij zoogenaamde *Binnenkoorisen*. — Dezelve onderdrukken niet slechts tijdelijk de Koorts, zooals zoovele andere Koortsmiddelen, maar verschillen daarvan door hare ***genezende eigenschappen***. De Druppels bevatten ***niets geene schadelijke*** bestanddeelen. Dezelve zijn verkrijgbaar tegen **80 cent** het verzegelde Fleschje, bij de Heeren Apothekers:

Hoogeveen, C. H. RADIJS.
Zwolle, SCHAAPMAN en VAN HAASBERGEN.

MARKTBERIGTEN.

Amsterdam 30 Maart. Kamper-Eilands HOOI f 14½ a f 17½.

TARWE prijshoudend; 131 ℔ oude bonte Poolsche f 352, 129 ℔ jarige Norder f 310 bij partij.

ROGGE stil; 124 ℔ Deensche f 215; 118 119 ℔ jarige Petersburger f 196 f 198. Op levering iets lager; April f 185; Mei f 188 Julij f 189; October f 191; Pruissische per Junij en Julij f 195.

KOOLZAAD op het Voorjaar £ ½ lager, op het Najaar onveranderd; op 9 vaten Olie in April £ 67; Sept. £ 70; Oct. £ 70½; Nov. £ 71.

LIJNZAAD flaauw; 106 107 ℔ Riga f 230; 103 104 ℔ Archangel f 280; 106 107 ℔ dito f 305; 108 109 ℔ Calcutta f 325.

RAAPOLIE dadelijk en op levering flaauw; op zes weken f 40¼ ½; Vliegend en 1o. Mei f 39, September f 40¾ ½; October f 41 f 40¾; November f 41¼ f 51; Dec.f 41½ ¼.

LIJNOLIE dadelijk en op levering ruim prijshoudend, op zes weken f 31¾; Vliegend f f 30½, 1o. April f 30¾; Mei f 31¼ ½; Najaar f 33.

HENNEPOLIE op zes weken f 37¼, Vliegend f 36

RAAPKOEKEN per 1040 stuks f 70 a f 74.

LIJNKOEKEN per 104 stuks f 11 a f 15

Schiedam 30 Maart. MOUTWIJN f 16.50.—JENEVER f 22. Amst. proef f 22.25.

241ste Staatsloterij.

Prijzen van f 100 en daarboven. — 3e klasse.

4e lijst.

No. 10304 f 100.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN

AMSTERDAM. 1860.

	pCt.	30 Maart.	31 Maart.
Nederl. W.S.	2½	63 1/16	63⅛
—	3	74½	75
—	4	97 15/16	97 15/16
Amort. Synd.	3½	94⅝	95⅜
Handelm.	4½	125	
O.I. Leening	4		97¼
Aand. H. Spw.			
—— R. ——	4½		
N. B.	½		
Maats. Welo.			
Rusland,			
Obl Hope	5	102⅝	102⅝
Cert. 1831/33	5		
Dito 1840	4	79	
— Stieglits	4	79½	
— Nieuwe	4		
— 5e Serie	5	88⅛	88¼
— 1855 6e S.	5	98¼	98½
— van Ass.	6	60½	60⅛

	pCt.	30 Maart.	31 Maart.
Polen,			
Aand. fl 500	4	159	
Obl.	4		77¾
Spanje, Obl.	1½	33 13/16	34 1/16
Obligatien	3	44½	44⅝
Binnenl.	3	43¼	43 9/16
Amortisable		14⅝	14 5/16
Bewijz. Coup.			4⅝
Oostenrijk,			
Oblig. Geld	5		
—— ——	4		
—— Metal.	5	47 1/16	47
— RenteA.	5	68½	68⅛
— Nation.	5	54	53⅞
—— ——	2½	25⅜	25¼
Belgie, Cert.			
Rothschild	2½	51 5/16	51¼
Portug., Obl.	3	43 11/16	42½
Brazilien	5	96¼	96½
Weener aandeelen	4		

30 Maart.

De markt was heden op nieuw flaauw gestemd: van Nationale fondsen was dit voornamelijk het geval voor 2½ en 3 pcts; van buitenlandsche voor Oostenrijksche, Portugesche en Spaansche.

31 Maart.

Nationale fondsen waren heden iets aangenamer; van buitenlandsche waren Oostenrijksche flaauw gestemd, Spaansche daarentegen meer begeerd; overigens leverde de markt weinig bijzonders op.

Gedrukt bij GRATAMA te Assen.